Camí Ral 38

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Agost de 2014 número 38

Ajuntament de Copons

Copons

Camí Ral 38

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.net
www.camiral.net
Disseny i maqueta: ESPAI GRÀFIC, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 300 exemplars

Publicació periòdica
Imatge portada: Xemeneia del Ciment **Foto:** Ramon Pallarés
Coordinació: Maria Gràcia Carreras Verdaguer, Elisenda Mercadal Segura i Núria Pons Torrents
Agraïm la col·laboració d'Ingrid Saumell Gassó i Maria Pilar Carreras Verdaguer

Sumari

3 Editorial
4 Què s'està fent …
5 La Foto del mes: Construcció del pont de Sant Pere 1937-1938
6 Treballs al camp a la primeria del s. XX. Preparant la vinya, El Bitxo
8 L'entrevista: Jesús Espinosa Ortega
10 Festa de Nadal
Cantada als pesebres
Casal de Nadal
Celebració de la Jornada de la Pau a l'escola
Carnaval a l'escola
Caminada familiar
11 Fem planter
Casal de Setmana Santa
Sant Jordi
Plantem el planter a l'hort!
Construccions Kapla
12 Festa final de curs
Entrevistes a exalumnes
15 Balcons i finestres. Sabeu quines cases són?
16 Concurs de fotografía. Copons QR: amb uns altres ulls
18 Sant Sebastià. Concurs de truites
19 Concert a la missa del gall
Comunions
Mou-te avui, ho notaràs demà
Gospel
Grallers de Copons
20 Copons QR i Recull d'Imatges del Memoral
Concurs de fotografía i acte final InterCopons
Taller d'elaboració de sabons
Taller de galetes
21 Recordant Vicente Ferrer
Visca el Carnestoltes!
Balcons i finestres. Solucions
22 Heus aquí les caramelles...
I tu què ens recomanes? Elisenda Mercadal, Jordi Closa
23 Reflexions al voltant de l'hort
24 Resum de fets, activitats i actes de gener a juny de 2014
25 La Creu del Rec
26 Senyeres: Rotonda de l'antiga carretera N-II Igualada
27 Transports i telèfons d'interès

anuària
4a. edició 1997
Millor publicació periòdica d'àmbit local

PREMI
de Foment per la Diputació de Barcelona
ARREL DE PUBLICACIONS MUNICIPALS
SANT FELIU DE LLOBREGAT - 1997
Millor butlletí municipal de l'any

Els articles publicats a Camí Ral reflecteixen solament l'opinió dels autors, no forçosament la de l'Ajuntament.

Editorial

ELISENDA MERCADAL SEGURA

L'edició d'aquest número coincideix amb el camp de treball per a la recuperació del Molí del Mig, un projecte de prospecció arqueològica finançat per la Diputació de Barcelona i coordinat i supervisat per CatPatrimoni.

Pels qui no ho saben, el Molí del Mig té una característica molt particular ja que consta de dues instal·lacions accionades per aigua. Una, la més coneguda, és el moli fariner, el germà mitjà del Molí de Dalt i del Molí de Baix.

Al costat del molí fariner hi ha un molí d'oli. El que fa especialment interessant aquest molí és que estava accionat per aigua, un dels pocs que hi ha o hi havia a Catalunya, ja que la gran majoria eren accionats a sang (força humana o animal).

Les excavacions que s'iniciaran amb aquest camp de treball ens diran què se'n conserva i quin interès patrimonial, cultural i turístic pot tenir.

Aquest camp de treball pot ser l'inici d'un procés de recuperació de patrimoni i permet posar en valor aspectes identitaris que van fer de Copons una vila pròspera.

Animem-nos a participar-hi. Quants més serem més lluny anirem.

Cesc Salamé

Què s'està fent ...

Com ja sabeu, al llarg d'aquests tres anys de legislatura, tota la corporació municipal ha treballat per racionalitzar i optimitzar els recursos del poble en mans de l'Ajuntament.

Les fites clau durant aquest temps han sigut l'estat dels serveis públics i l'estat financer. Aquests dos processos han estat paral·lels. D'una banda, l'estratègia de gestionar els serveis i manteniments amb recursos propis i de l'altra, ajustar les despeses per poder fer front a totes les obligacions internes i externes. El gràfic següent mostra l'evolució del deute els últims 10 anys. El 2012 va ser especialment crític, ja que ha sigut l'any que s'han comptabilitzat moltes despeses antigues que no tenien partida pressupostària i l'any amb més obligacions, ja que al setembre de 2011 es va fer el pla de pagament de tots els deutes (excepte crèdits) fins al desembre de 2012. El 2013 ha servit per estabilitzar el pressupost i la tresoreria i recuperar solvència.

La clau de l'èxit ha estat contenir la despesa, en lloc d'ajornar el pagament.

Això s'ha aconseguit en dos anys i mig, sense haver d'emetre una contribució especial i gràcies a moltes persones que amb la seva implicació, el seu treball i el seu esforç ho han fet possible. Des del personal de la corporació fins a veïns i veïnes que han intervingut voluntàriament en molts àmbits.

Gràcies, doncs, a tothom per aquests resultats.

En un altre ordre de coses, aquest any 2014 s'acabarà amb la zona d'oci i lleure remodelada. Un projecte que ve de lluny i que finalment s'executarà adaptat als recursos disponibles, però assegurant els objectius de la remodelació: continuïtat urbana i prioritat per als vianants.

Enfilem ja l'últim any de legislatura, un any en el que seguiran les convulsions socials, polítiques i econòmiques, però que a nosaltres ens ha de servir per consolidar la feina feta i acabar la legislatura amb uns fonaments sòlids per encarar el futur.

Fins a la propera!

Cesc Salamé Sabater, Alcalde

Evolució de la taxa d'endeutament

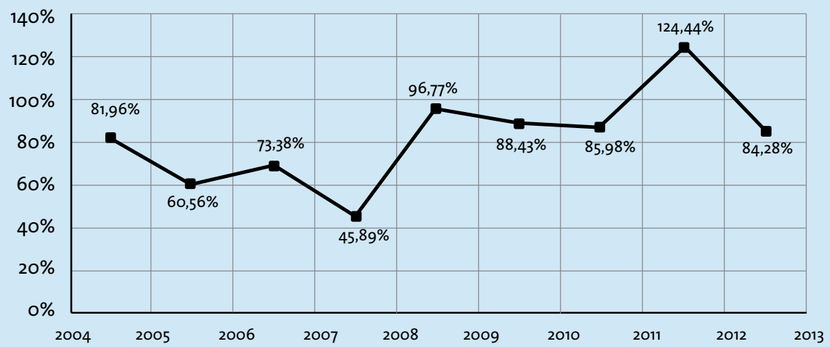

Evolució del passiu

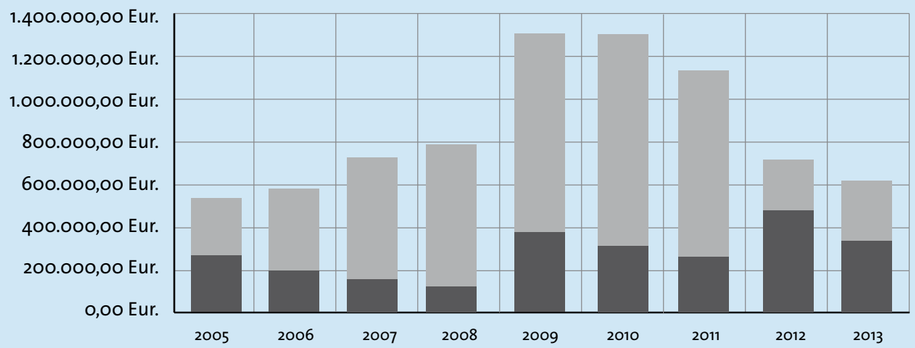

La Foto del mes
Construcció del **pont de Sant Pere, 1937-1938**

Ricard Closa Martínez

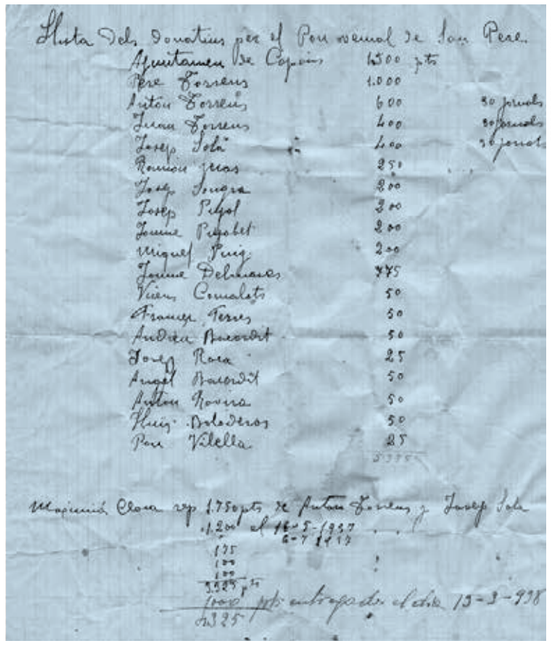
Llista dels Donatius per el Pont nomenat de Sant Pere.
Ajuntament de Copons 1500 pts
Pere Forsens 1.000
Antoni Forsens 600 50 jornals
Juan Forsens 400 30 jornals
Josep Solà 400 30 jornals
Ramon Mas 250
Josep Sunyer 200
Josep Pifat 200
Jaume Pifatet 200
Miquel Puig 200
Jaume Delàmacs 175
Juan Comalats 50
Francesc Teixes 50
Andreu Bassedit 50
Josep Roca 25
Angel Bassedit 50
Antoni Rovira 50
Luis Dolderos 50
Pere Vilella 25
Maximiá Closa rep 1.750 pts de Antoni Forsens y Josep Solà
1.200 el 16-5-1937
6-7-1937
175
100
100
3325 pts
1000 pts entregades el dia 13-8-938
2325

CEDIDES PER L'ARXIU MEMORIAL

Les imatges ens parlen de la construcció del pont que, encara avui, creua el riu Sant Pere. En una d'elles es pot veure la quadrilla que el va construir en el moment de culminar la volta, fet que era motiu de celebració donada la dificultat i la perillositat que suposava per l'època una obra d'aquesta envergadura.

Fins aleshores, el riu es travessava pel gual que hi havia en el mateix indret; una passera de llosses que tot sovint s'enduia la riuada. Un mal pas, deien els veïns, que cada dos per tres veien com més d'un vilatà acabava de cul a l'aigua anant o venint de processó a l'ermita de Sant Pere, vestits amb la millor roba per anar a missa o potser tornant de festa major, entrada la matinada i amb alguna copa de més.

Aquest pas resultava impossible de franquejar quan el riu baixava amb massa cabal degut a les pluges. Aleshores de riuades n'hi havia tot sovint i a Sant Pere hi vivien força famílies, potser més de trenta, entre el nucli de l'ermita i tots els disseminats que en depenien. Per tots aquests fets la construcció del pont va esdevenir una necessitat que va ser assumida pels propis veïns de Sant Pere, i els de Comalats que, malgrat pertànyer al terme de Rubió, s'hi van afegir. L'Ajuntament de Copons hi col·laborà amb una aportació important de 1500'- pessetes. La construcció la van dirigir diversos mestres d'obra, entre els quals Maximià Closa i s'executà amb la col·laboració de tots els veïns que hi van invertir no tan sols diners, en la mesura que van poder, sinó també amb la mà d'obra. Així veiem en la llista que acompanya les fotos, els jornals treballats i les quantitats de diners que cada família hi aportava convertint-se en mecenes; un mecenatge popular entre veïns que ens dóna una dimensió molt interessant de com es treballava en col·lectivitat per un bé comú.

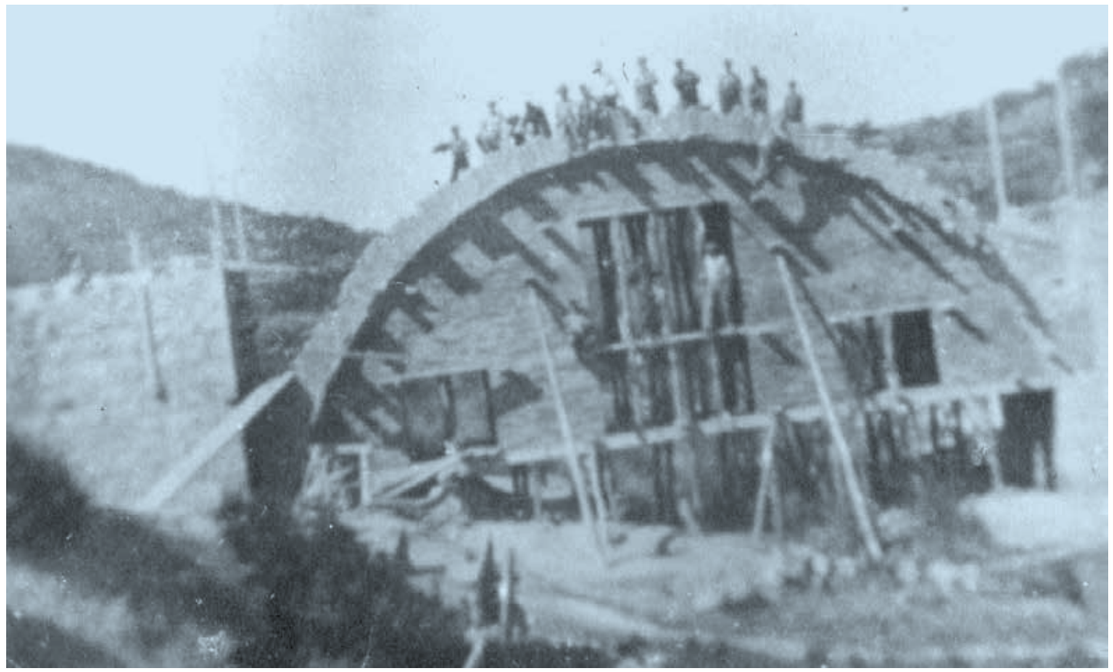

Treballs al camp a la primeria del s. XX
Preparant la vinya, El Bitxo

Montserrat Galí Segués

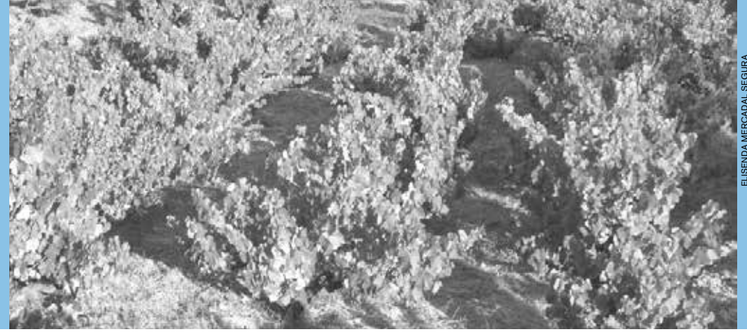

ELISENDA MERCADAL SEGUIRA

Les masies, a la primera meitat del segle passat, eren autosuficients. Per això tenien diversitat d'animals: gallines, oques, conills, cabres, porcs... Diversitat de cultius: secà, horta, oliveres, fruiters... i vinya. En Roc, el nostre aprenent de pagès, començava a conèixer el cultiu de la vinya. Era l'hivern i això ens explica en Roc:

Al clarejar, després d'esmorzar, amb el pare vàrem prendre la mula amb el carro, carregat amb la rella, l'aixada, les tisores de podar i el menjar, i ben abrigats vàrem marxar cap a la vinya. El Bitxo, el nostre gos , d'un salt des del pedrís, es va ficar dins del carro i es va instal·lar damunt dels meus peus.

— Bitxo, que n'ets de calentó! Com m'agrada que te'm posis sobre els peus! — vaig exclamar.

— Hi quina sort que tens, t'ha triat a tu i jo hauré d'aguantar amb els peus ben gelats! — afegí el pare.

Aquell ja era el segon viatge que fèiem a la vinya. Ahir amb el pare ja havíem començat a podar els sarments i les vergues seques. Al febrer era el temps apropiat ja que en aquells dies la saba està a la soca i no es fa mal a la planta. També, per evitar que plorin molt, cal podar quan la lluna sigui baixa, lluna vella. El pare em va indicar com fer-ho: cal tallar el sarment en el segon o tercer borró i triar d'entre els sarments els més forts i més joves. Després cal entrecavar al voltant del cep.

El camí fins a la vinya era llarg i el fred de febrer es feia notar molt, sobretot de bon matí. En arribar a la vinya el pare va enganxar l'Escapçada, la nostra mula, a la rella per llaurar i jo amb les tisores de podar vaig seguir podant les rengleres de ceps que ens havien quedat per fer ahir. Caram, després d'una estona, tot i portar guants, les mans m'estaven quedant ben gelades.

Quan el pare va parar per fer el segon esmorzar, hi vaig córrer. Vàrem encendre una mica de foc per escalfar-nos i coure una mica de cansalada i vàrem donar aigua i palla a la mula. El Bitxo va aparèixer de seguida que va sentir l'olor del fum.

— Què Bitxo, has empaitat algun moixonet? Que tens gana? Vine a prop meu que m'escalfaràs. Tu corrent amunt i avall no passes fred, però jo quiet i amb aquelles tisorotes tinc les mans ben balbes.

-Si noi, avui el fred és molt viu. Després tu llaures i jo podaré i entrecavaré el cep. Apa, dóna un tros de cansalada al Bitxo que se la mira amb desfici — va dir el pare mentre treia els talls de cansalada del foc.

— Mira pare, el Bitxo t'ha sentit i ja obre la boca, quin gos més llest que tenim! — vaig comentar jo tot donant-li un trosset de cansalada i un tros de crostó de pa.

Un cop tip el Bitxo va desaparèixer de nou. Nosaltres vàrem seguir llaurant i podant la vinya. Vàrem parar a fer beguda prop del foc i ja era molt tard quan acabàvem la feina. Vàrem tornar a carregar el carro i cap a casa a dinar. Abans de marxar vaig cridar al Bitxo, però ell ni cas. Jo em feia el ronsa, per esperar-lo, però el pare va dir:

— Anem que ja sap el camí de tornada i s'ha fet molt tard per dinar. Ta mare ja deu haver escalfat vàries vegades l'escudella.

Havíem treballat tot el matí, fins entrada la tarda . Durant la tarda ens quedàrem a casa. Vàrem carregar el carro amb els fems del femer i després vam escurar l'estable, per fer femer de nou.

— Pare amb aquesta carretada de fems podrem adobar tota la vinya?

— Potser no, si en falta farem bassots amb els sarments que hem tallat — contestà el pare.

— Què és fer bassots?

— Mira Roc, fer bassots és una forma d'adobar el camp. Es fa una franja fonda al costat del cep, s'omple de llenya o de sarments i es colga. Quan es podreix nodreix la planta.

Havent sopat vaig preguntar:

— Demà farem el tercer treball a la vinya: l'adobarem amb els fems. Ja haurem acabat de la vinya ?

—No, xicot! —va respondre l'avi— *Cap el març o abril quan brotin i despuntin els raïmets caldrà ensofrar per evitar les cuques i altres malures i, entre Sant Joan i Sant Pere, caldrà ensulfatar per evitar el míldiu. Després caldrà esgriolar i despampolar.*

— Avi, el sofre és aquell pols groc que es manxa, però com s'ensulfata ? — vaig preguntar

— Per ensulfatar cal posar calç viva dins d'aigua. Això reacciona i bull, cal vigilar i no cremar-se. Quan ja ha bullit s'hi tira sulfat de coure de terròs i es remena i s'ensulfata, dos camins, amb l'ensulfatadora — digué l'avi.

— Què és esgriolar? — vaig preguntar.

— És treure els brots que neixen de més a més i que no donaran fruit . Fan perdre força al cep — va explicar el pare.

— I despampolar ?

— Caram preguntes més que un inspector. Consisteix en treure les fulles, pàmpols, que donen massa ombra als gotims. Sols ho fem a les zones una mica obagues....

L'àvia, que ja escurava els plats del sopar, va trobar a faltar el Bitxo i va dir:

— On és el Bitxo? Avui, no l'he vist en tot el sopar.

— Potser s'ha quedat tancat a fora, vaig a obrir la porta — va dir en Miquel, el meu germà.

En Miquel va estar cridant al Bitxo, però no va aparèixer. Ja era molt estrany que no estigués a la vora del foc esperant el sopar, però el més estrany era que ningú l'havia vist en tota la tarda. El pare i jo ens vàrem mirar amb cara de molta preocupació i el pare va dir:

— Quan hem tornat de la vinya, ell no ha aparegut, però hem pensat que ja baixaria sol.

— Potser s'ha fet mal! — va dir la mare.

— O potser ha trobat alguna gossa moguda i encara la ronda! — afegí l'avi.

— Pobre Bitxo! Amb el fred que fa! Li deixaré menjar prop de la llar de foc i deixarem la porta mig oberta per si torna — digué la mare moixa.

— Va dona, no pateixis que el Bitxo a mitja nit ja haurà tornat — digué l'avi per animar a la mare, però tots estàvem una mica preocupats i vàrem anar a dormir amb recança.

Al matí el Bitxo no havia tornat. Amb el pare vàrem esmorzar més ràpid que mai per arribar al més aviat possible a la vinya i abans de començar a fer feina ens vàrem posar a buscar-lo. El pare per la part del bosc i jo pel torrent.

— Bitxo, Bitxo...Bitxo...Bitxo!!! cridàvem tots dos.

Em va semblar sentir els gemecs del Bitxo. És viu!!! vaig pensar i vaig córrer cap el lloc d'on provenien els petits gemecs. Era un lloc molt embrossat, ple de malesa. Cada cop els gemecs eren més clars.

— Bitxo tranquil, ja soc aquí, no pateixis... Ja arribo...

A cops de pal em vaig obrir pas entre aquell esbarzeram. Quan vaig arribar em vaig espantar molt. El Bitxo estava a terra ple de sang. Quiet, immòbil, mirant-me amb ulls tristos i la llengua a fora. Havia caigut des de dalt del torrent sobre una pedra ben punxeguda i pel tall havia perdut molta sang. El vaig collir i tapar amb la meva jaqueta i vaig córrer cap a la vinya amb el Bitxo a coll. En ser a dalt del torrent vaig cridar al pare dient-li que ja tenia el Bitxo. El pare va tornar del bosc, el va examinar, va mirar la ferida, li va moure la cama i va dir:

— Amb molta sort no s'haurà trencat la cama, però avui l'àvia tindrà feina. Donem-li força aigua, que ha perdut molta sang, tapa'l ben tapat i deixa'l a recer, al sol. Farem varis munts de fems, repartits per la vinya, i anirem cap a casa, després ja vindrem a femar els ceps.

El camí de tornada es va fer llarg. L'àvia, l'avi i la mare ens van sortir a rebre en sentir el soroll del carro. Vàrem entrar el Bitxo a la cuina i l'àvia se'l va mirar amb deteniment. Va posar una olleta al foc per fer bullir una agulla de cosir i fil. Es va ensabonar les mans. Va netejar molt bé la ferida del Bitxo i va cosir-la amb molta cura, mentre tots aguantàvem amb força al pobre gos que gemegava i es volia escapar. Quan la cura es va acabar, molt emocionat vaig anar a abraçar a l'àvia:

— Caram àvia sou tota una infermera!! Us felicito!

— Et pensaves que l'àvia sols sap sorgir mitjons! — digué l'avi.

— No, que és bona modista prou que ho sé, però atrevir-se a cosir aquesta ferida és ser molt valenta! — vaig dir jo.

— Va pareu, pareu que em feu posar vermella — intervingué l'àvia *— Jo sols soc una metjastra.*

Tots vàrem esclafir a riure mentre posàvem el pobre Bitxo prop de la llar de foc . El pare em va picar l'ullet i va dir:

— Roc tornem cap a la vinya a femar els ceps. Avui encara hem de començar la feina. Vindrem molt tard a dinar!

De nou cap a la vinya. Dalt del carro pensava: aquest és el quart viatge, i encara en faltaran una pila abans de la verema: ensofrar, esgriolar, ensulfatar, despampolar.... Tot per poder fer un traguet de mistela per Nadal i per Festa Major!! ■

Nota: el meu agraïment a en Jordi Mercadal pels seus consells.

Jesús Espinosa Ortega

Rosa Mata Francès

Li vaig comentar fa més d'un any al Jesús que el volia entrevistar. Quan li vaig demanar em va contestar: —Síii, cuando quieras te enseño la casa— Com si no li quadrés gaire que pugui tenir interès en saber de la seva vida i en canvi sí entrar a casa.

Malgrat el veig sovint al poli o assegut al banc de davant de casa no trobo mai el moment i ell no m'ho recorda ni insisteix. Ara que el busco no el trobo. Ha marxat dos o tres dies. Sort que el Pou i l'Imma m'avisen puntualment que ja torna a ser al seu banc amb el Meu Pau. El passo a saludar i quedem per l'endemà al matí.

M'espera amb la porta oberta i mirant la televisió amb el volum ben alt. Truco i entro alhora. — Pasa, pasa, esta es la casa. A primera vista tinc la sensació d'entrar en una pel·lícula de l'Almodóvar. Tot carregat de detalls: flors de roba, figuretes, barrets, fotos, imatges religioses, garlandes de Nadal... Té clar que la seva casa sorprèn, que té fama al poble i que més d'un té curiositat per treure-hi el nas. De moment només faig una ullada al menjador i a la cuina — Ves, tengo de todo — em diu tot obrint la nevera.
En asseiem al menjador i miro de fer les preguntes bàsiques.

— ¿Cuando naciste?

— Yo cumplí hace poco 90 años. Soy de antes de San Juan según me dijo la Dolores.

— ¿Cuánto hace que vives aquí?

— Aquí 40 años ya.

— ¿De dónde eres?

— De Andalucía, de Almería. Cuando estalló la guerra yo estaba allí todavía. Cuando me vine aquí debía tener 24 años. Porque yo tengo una hija de 60 años cumplíos ya. Yo estaba muy bien allí. Mi padre era sacristán. Pero me dijeron que en Cataluña "ligaban los perros con longanizas" y me vine a trabajar a la carretera de Jorba. Mi padre era sacristán y tenía cinco curas la iglesia. Yo he comido hasta con catorce curas... estuve comiendo hasta con el Fraga!!.

— ¿De qué trabajabas?

Pues haciendo la carretera de Jorba. Entonces era soltero. Después de la carretera me metí de "mossu" con el Torras de Jorba, con lo mejor del pueblo. Allí de payés y a trabajar al bosque y con las bestias. Y después de allí, cuando me casé, me vine a Copons y entonces estuve trabajando en el cemento.

— ¿Con quién te casaste?

— Con una catalana de Jorba. Se llamaba Madalena. Vivía donde está el bar aquel nuevo de ahora…

— ¿El Área de Guissona?

— Sí, eso, allí vivía ella. Y entonces me vine aquí a trabajar al cemento. Allí estuve toda la vida. Vivía en la calle Mur que le dicen.

— ¿En el cemento como era el trabajo?

— Allí de 40 a 50 años estuve. Trabajaban 32 personas cuando yo estuve. Entonces en el pueblo había tres fábricas: el cemento, la fábrica de punto y la de tejidos. Allí machacaban la piedra con las manos, con las macetas. Aquel trabajo era duro. Después vinieron aquellas máquinas que eran como estufas pero más grandes y metías todas las piedras dentro. Yo trabajaba noche y día. No he parado de trabajar nunca. Nunca había tenido vacaciones en el cemento.

— ¿Y tu vida con la Madalena? ¿Tuvisteis hijos?
— Ella trabajaba en Cal Font en Igualada y yo de noche en el cemento que en aquellos tiempos había restricciones de luz. Mucha gente de Copons y de Veciana trabajaba en Cal Font. Toda esa gente ya se han marchado. Los tienen en el cielo. Pero entonces había un coche que cada día se los llevaba y los traía de trabajar en Cal Font. Tuve una hija que ya tiene 60 años cumplíos. Está casada y vive en Pradas. Ya lleva 42 años casada. Se llama Montserrat. Está en una casa de payés con dos hijos y ya tiene que aguantar… En la casa de ella había al menos tres o cuatro viejos y estuvo allí cuidándolos. Y cuando yo me muera pues si está viva me llevará allí pero yo mientras pueda estaré aquí.

— ¿Y después del cemento?

— Después estuve años en la granja de los cerdos, abajo en el río antes de llegar al campo de futbol, que también ha plegao. Y después en la granja de los pollos. Después de allí he trabajado todos los huertos de Copons y con todo eso he trabajado en el ayuntamiento, en las basuras, repartiendo butano, en el cementerio….de todo. He conocido a siete alcaldes yo!!

— ¿Recuerdas a estos alcaldes?

— Pa mi han sido todos buenos.

— ¿Pero te acuerdas de los nombres?

— Hombre eso ya… Nombres ya no me acuerdo de ninguno. Justo del mío. En la iglesia he estado "enchufao" toda la vida. Y no cobraba nada. Porque el corazón me lo pedía. Ahora, los entierros, las comuniones, eso sí. Me daban 15 euros cada mes. Era el campanero de la iglesia y me "cuidao" toda la vida del cementerio. Todavía voy a poner las flores el día de los Santos. Y me "cuidao" también de muchas personas grandes del pueblo porque si digo viejos está feo y por eso digo grandes, porque esta mejor decir grandes. Las vacaciones han sido cuando yo he plegado. Nada más. Y entonces a los 65 no me dejaban plegar. De trabajo todos los que había, los he cogido. Y las fiestas mayores también, hacía carne a la brasa, butifarras, de todo…En la discoteca de mi casa ha estado el pueblo entero.

Em costa centrar l'entrevista. El Jesús hi sent poc i veig que té l'aparell de l'oïda sobre la taula. No s'estén gaire en les respostes i malgrat se'l veu content de la llarga llista de coses que ha fet en la vida tampoc es desfà en l'autocomplaença ni en el lluïment personal.
En una de les parets de la saleta veig que hi ha dos escrits emmarcats. Són una entrevista curta que li han fet. Ho llegeixo ràpidament.

— ¿Y estas entrevistas qué son?

— Pues una como tú que quería saber y hacer mi historia. Y yo no lo sabía. Y ella iba escribiendo. No sé yo lo que está allí puesto. Y era una estudiante!

— ¿Pero quién te hizo esta entrevista?

— Una colombiana. Yo voy cada mes allí en Figueras. Y como ahora hay muchos aparatos que te retratan sin saberlo y te graban. Esto hace poco. Un año.

Faig una llegida ràpida a l'entrevista. Em crida l'atenció que diu que a la guerra no va patir gaire perquè "era joven y estaba con los que mandaban". També hi diu que ell tenia "las cuatro llaves del pueblo" y que ha tingut tres dones a la vida.

— ¿Aquí pone que has tenido tres mujeres?

— Sí pero bueno… casado una vez.

— ¿Qué pasó con Madalena?

— Cogió una enfermedad y se murió. Yo hace que estoy viudo lo menos 40 años.

— ¿Y estas dos mujeres más que dices?

— Bueno… como amigas, yo iba a su casa… pero casado no. Ya no lo voy a contar….

— ¿Pero son del pueblo?

— Bueno sí, una era viuda y estuve más de 20 años con ella. Tú ya sabes quién es y lo sabe todo el pueblo. Éramos de familia ya. Pero hubo discusiones porque me junté con la colombiana. Y entonces me casé con ésta.

Assenyala la foto de "la colombiana": Un tros de dona alta i guapa que li treu un cap en alçada i cinquanta anys en joventut. Després m'ensenya la seva habitació, petita i plena de detalls, on té una altra còpia de la mateixa foto.

— Si esta cama hablara… pero ahora ya no…. yo era famoso. Cuando vinieron las películas toda la juventud del pueblo de entonces venía a mi casa. Porque yo iba a Puigcerdà y a Francia y a Andorra a buscar películas verdes y venía a casa mucha gente de pasta a buscar las películas. Pero esto no lo grabes porque todavía están vivos. Las tengo arriba. Gente que ahora tienen dinero a "puñaos". Y yo se las dejaba para que se las vieran en su casa. Hasta "Los Perros Callejeros" traje. Me daban una propina, céntimos. Has de pensar que la primera televisión que vino aquí en el pueblo era la mía. Yo se la dejaba entonces a Cal Ferrer, en frente del estanco, yo les dejaba la televisión mía pa que la vieran. Gente que ahora tienen millones venían a mi casa…y mira yo…. estoy viviendo ya ves. Aquí siempre venía juventud, no gente grande no, juventud. Venia gente de Barcelona como las colombianas. Porque en un coche se metían muchas personas; ahora no. Aquí se han bebido muchas botellas de wisky y de todo pero ahora siendo grande ya no quiero jaleos. ¡Con 90 años qué quieres! Yo conocí a la colombiana de Igualada i he estado viviendo con ella 12 años pero hubo un follón y ya se marchó. Pero ella era la que traía a las mujeres jóvenes. De fiesta se venían. Se encerraban en el lavabo a hablar por teléfono. Porque tengo teléfonos por toda la casa. Pero yo cogí unas tijeras y corté el cable. Ahora se ha vuelto a Colombia. En esa época había de alcalde éste que vivía aquí delante y él me decía — tu déjalas que estén por aquí que así hay más gente en el pueblo-.

— Ahora tengo amistad con las que estuvieron trabajando en los brodats y ahora las voy a ver a Figueras. Aquí en Copons siempre me ha gustado irme con la juventud. Cuando tenía el bar algunos padres tenían celos porque las "mossas" quieren jaleo y tú tienes que vigilar de no meter leña en el fuego porque al final te quema. Hay que vigilar porque yo puedo decir "esta me la como yo" y tú puedes decir "qué carajo me has comio si no me has tocao siquiera". Pero hay hombres que se van de la lengua y se pierde todo…Aquí en esta casa la única que faltaba pasar eras tú, casi. Hoy en día ya ves como está el mundo. Una se marcha con uno y el otro con otra. Los colombianos se pelean y a los tres días no pasa "na". Los catalanes ya estamos que dura más la cosa. Se guardan el rencor… y perdona... Nosotros con cuatro vasos de vino y una juerga y lo pasado es pasado. Pero el catalán no. El catalán guarda rencor toda la vida. Lo mismo las mujeres que los hombres. Si él marcha con una pues yo me voy con otro… A ver, que hay de todas. No metamos tanta leña al fuego.

Aquí ja s'ha engrescat amb l'entrevista i m'explica força coses sense haver de preguntar. En algunes ocasions em diu — esto no lo pongas – però de totes maneres és molt prudent i quasi mai diu noms.

Sento les cortines de la porta i em giro. És el vent. – Noo, aquí nada – em diu referint-se a que no ve ningú. Aleshores m'ensenya el mirall que té col·locat al passadís per poder veure si entra algú per la porta mentre ell està al menjador mirant la tele. També m'explica que té doble cortina perquè — tú ves a la gente de la calle y la gente no te ve. Y ahora te voy a enseñar otro truco... També m'ensenya que té un timbre que s'activa quan algú obre la porta i que també activa algunes llums de la sala d'estar-discoteca que té muntada a casa. Passa a ensenyar-me la discoteca que ja fa estona que veig de reüll on combina sofàs, bola de miralls, llums de colors, ossets de peluix, tele...Posa la música a tot drap. Sona una cançó que diu: "..esta es la cumbia del camionero…"

Deixem sonar la música una estona però poc perquè sinó és impossible parlar. M'explica com el van entrar a robar fent-se passar per revisors del butà. Aleshores va decidir repartir a la família les joies que tenia abans que algú més les hi pogués robar. Diu que ha de vigilar molt perquè és fàcil que algú t'entri a casa i et clavi una pallissa i t'ho robi tot. Durant l'entrevista em repeteix sovint que el més important és "disfrutar" de la vida, anar amb la veritat per davant però saber callar quan cal. Li pregunto si puc posar algunes fotos de casa seva i em diu —pon lo que quieras, ponlo todo –

Sé que si m'estigués una estona més podria explicar-me moltes més anècdotes però se'l veu cansat. Quan li dic de marxar em diu —venga adiós – i no fa cap gest d'haver-se quedat amb ganes d'explicar-me més coses.

El Jesús és una persona molt independent i treballadora que ha sabut sempre nedar, guardar la roba i gaudir del moment. Em quedo amb la seva frase insistent de que "hay que disfrutar de la vida todo lo que puedas".

Moltes gràcies Jesús. Un plaer escoltar-te. Gaudeix de la tranquil·litat de la vellesa i espero saludar-te sovint al teu banc amb rodes del carrer de dalt... ■

Activitats de l'escola

Festa de Nadal

Teresa Múnera Pascual

Per acomiadar el primer trimestre del curs i donar la benvinguda a les vacances de Nadal, el dijous 19 de desembre a les quatre de la tarda a la Sala Polivalent es va celebrar un concert de Nadal on tots els alumnes de l'escola de Copons van ser els protagonistes. Mestres i alumnes havien preparat per oferir als pares, familiars i amics que els van acompanyar, cançons, nadales, dites, audicions de flautes i una exposició de figures nadalenques fetes de fang. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Cantada als pessebres

Teresa Múnera Pascual

Una vegada més pels volts de Nadal, concretament el divendres 20 de desembre, un bon grup de nens i nenes d'edats diverses de l'escola de Copons es van aplegar per anar a cantar les nadales als pessebres de les cases dels alumnes.
Enguany va haver-hi una novetat i és que també es va cantar a algunes cases de veïns i veïnes de Copons que ens ho havien demanat i que els feia molta gràcia que els nens i nenes de l'escola cantessin a les seves llars.
En acabar el recorregut pel poble, la Roquera i el Ciment, vam fer la última cantada al pla de missa sota l'arbre que s'havia guarnit per a l'ocasió.
A continuació vam anar al bar de la piscina per acabar-ho de celebrar fent una xocolatada.
Des d'aquestes pàgines aprofitem per agrair a totes les persones voluntàries que van ajudar a poder fer aquesta activitat que és ja tradicional al nostre poble. ■

CARLES MUÑOZ PALLARÈS

Casal de Nadal

Teresa Múnera Pascual

Un any més i coincidint amb les vacances escolars de Nadal s'ha dut a terme el casal de Nadal organitzat per l'Ampa de l'escola de Copons. Un total de tretze alumnes d'edat diverses s'han divertit jugant, inventant i creant. Coincidint que el Saló de la Infància d'Igualada celebrava els seus 30 anys i ampliava la seva durada, els participants al casal de Nadal hem anat a divertir-nos-hi en dues ocasions. ■

Celebració de la Jornada de la Pau

Lluc Bertran Lliró

El dijous 30 de gener els nens i nenes de l'escola vam celebrar el dia de la PAU.
A dos quarts de cinc de la tarda, vam cantar dues cançons tots junts. També vam llegir poemes sobre la pau i els nens i nenes de cicle mitjà i cicle superior van llegir un manifest.
Per acabar vam cantar una cançó que es deia "El món seria més feliç…." tots agafats de les mans juntament amb els pares i mares que ens acompanyaven.
Al final vam agafar uns globus i els vam llançar demanant un desig. ■

Carnaval

Martina Muñoz Mercadal

El dia 28 de febrer vam celebrar el carnaval a l'escola.
Vam sortir a fer una cercavila, disfressats de flors els d'infantil i de jardiners els de primària. Les disfresses, com cada any, les havíem fet nosaltres, amb bosses d'escombraries, cartolina i altres materials d'aquest tipus. Saltàvem i ballàvem pel carrer, portant el ritme amb triangles i panderetes.
Vam donar la volta al poble, tot seguit vam fer dues danses a la barraca davant dels pares i per últim, per alegrar la festa, vam posar música i va poder ballar tothom que va voler, fins i tot el públic.
Va ser molt divertit!!! ■

JORDI MERCADAL PRATS

Caminada familiar

Teresa Múnera Pascual

El diumenge 23 de març es va fer una caminada pels voltants de Copons amb la participació d'una cinquantena de persones. Vàrem sortir a les deu del matí de davant de l'escola per anar en direcció a la Font de la Vila, travessant el riu per enfilar-nos muntanya amunt. Gairebé al cim de la muntanya, en una esplanada, vam parar a esmorzar.
Malgrat el vent, que no va parar de bufar fort durant tot el matí, vam poder fer la caminada més llarga del previst i arribar fins a l'ermita de Sant Gabriel.
De baixada pel camí de la Font de la Carota, vam aprofitar per beure aigua i omplir les cantimplores. L'arribada va ser vora la una del migdia al Refugi de Copons on ens esperava un fantàstic aperitiu. El Xavi del Refugi ens va fer una fideuà boníssima que ens la vam haver de menjar ràpidament perquè s'acostaven uns núvols amenaçadors de tempesta. Els postres i els cafès els vam fer dins el Refugi mentre miràvem com plovia intensament. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Fem Planter

Teresa Múnera Pascual

La tarda del dijous 13 de març va ser diferent de les altres tardes. Fora l'escola es va muntar una taula on hi havien pots de iogurt buits, terra, palets de fusta, rotuladors, regadora…
Els mestres eren també especials, uns quants pagesos tots ells avis i àvies d'alumnes de l'escola que els van explicar i ensenyar com havien de fer el planter. Van omplir de terra els pots de iogurt i van posar-hi llavors de diferents hortalisses: tomàquet de sucar, tomàquet d'amanir, pebrot, espinacs,… ho van tapar bé pressionant la terra i ho van etiquetar posant el nom en els palets de fusta per saber què hi havia plantat a cada potet. Un cop fet això ho van regar una mica i s'ho van endur cap a casa conscients que calia cuidar-ho bé perquè d'aquí unes setmanes, quan haguessin crescut una mica es plantarien a l'hort de l'escola. ■

JORDI MERCADAL PRATS

Casal de Setmana Santa

Teresa Múnera Pascual

Els dies 14, 15 , 16 i 17 d'abril l'AMPA de l'escola de Copons va organitzar un casal esportiu on hi van participar nou alumnes de l'escola. Durant aquests quatre dies els participants al casal van poder practicar esports com el tennis, el futbol, el patinatge, el llançament de frisbee, el voleibol… ■

Sant Jordi

Martina Muñoz Mercadal

El dia 23 d'abril al matí, com cada any, els nens de l'escola de Copons vam anar a Igualada a la plaça de Cal Font a comprar llibres i roses a les paradetes. Vam anar-hi amb autobús.
A la tarda, vam fer una representació del conte En Roc de Copons i vam recitar uns poemes. Després, amb llibres usats que la gent no volia i altres manualitats que havíem fet a l'escola, vam muntar una parada a la mateixa placeta que havíem fet les actuacions, on els dependents érem els alumnes i fèiem diners per l'escola. En vam aconseguir molts!
Aquell dia tots ens ho vam passar genial !!! ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Plantem el planter a l'hort!

Teresa Múnera Pascual

Un mes després de la plantada de llavors, vam quedar de trobar-nos a l'hort per plantar el planter. Vam quedar molt sorpresos de la important crescuda que havia fet i satisfets vam començar a fer feina. A part del planter també vam plantar enciam de dos tipus, carbassoneres, pebroteres, cebes,… Petits i grans vam fer un bon treball i vam deixar un hort que feia goig de veure.
Ara cal cuidar-lo, anar-hi sovint a regar, a treure males herbes, a lligar tomaqueres, i …… a collir! ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Construccions Kapla

Elvira Talló Morera

Per segon any consecutiu els alumnes de l'escola han fet el taller de construccions.
El Kapla és un joc pedagògic que gaudeix d'un ampli reconeixement a tots els centres educatius de França des de fa 20 anys. Podríem dir que és un joc tradicional de construcció tot i que, alhora, és ben diferent i innovador, ja que té com a base per al joc peces rectangulars de fusta de pi, totes elles de la mateixa mida. A través de la combinació, sense encaixos, d'aquestes peces, els alumnes poden arribar a construir figures com les que es poden veure a les imatges, sempre comptant amb l'ajuda de l'animador-pedagog.
Kapla és un joc que crea curiositat, desenvolupa la imaginació, l'esperit d'equilibri i la concentració. Els nens fan un treball d'equip i entre ells han de construir una torre, un pont, un animal, …. Les possibilitats són infinites.
És un procés de creació original i exigent i el joc que demana atenció, rigor i imaginació.
Els nens i nenes de l'escola varen fer la torre Eiffel, una torre de Babel, un elefant, un pelicà, un ninot de neu i la torre de Pisa.
Van ser dues hores de treball constant i de molta concentració. Tothom va quedar admirat en poder veure els resultats excel·lents de les construccions.
A veure si la propera vegada també us apunteu els pares i les mares a jugar amb els vostres fills amb les construccions Kapla! ■

ELVIRA TALLÓ MORERA

Activitats de l'escola

Festa final de curs

Teresa Múnera Pascual

El dissabte 14 de juny a la sala polivalent va haver-hi festa grossa. Alumnes, mestres, pares, familiars, amics i veïns s'hi van trobar per a celebrar tots plegats l'acabament del curs escolar 2013-2014.
Hi va haver cançons, danses, teatre, rialles, aplaudiments, llàgrimes d'emoció…
Després de les actuacions, els alumnes de l'escola van participar en una gimcana muntada especialment per a ells on havien de buscar i endevinar el nom de varies cases que tenien impreses en un petit dossier.
Mentre els més petits corrien pel poble buscant balcons i finestres, els grans començaven a muntar les taules i preparar el foc per coure les botifarres: un entrepà calentó de botifarra, un refresc i un gelat per postres. Havent sopat es va passar un seguit de fotografies del pas de l'Elvira per la nostra escola. Se li va fer un petit homenatge pels seus tretze anys a Copons, ja que enguany fa un parèntesi en la seva trajectòria com a docent canviant de població.
Va ser una jornada festiva molt emocionant i divertida!

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Entrevistes a exalumnes

Alumnes de Cicle Mitjà i Superior

Mariona Sala

Quin batxillerat fas?
El batxillerat científic pur.
Tens idea de quina carrera t'agradaria fer?
Encara no ho tinc del tot decidit, però m'estic plantejant fer matemàtiques o alguna carrera de ciències de la salut com medicina.
Trobes molta diferència entre l'ESO i el batxillerat?
Durant l'ESO t'avisen constantment de la gran diferència que hi ha entre els dos cursos i del gran salt en dificultat que suposa fer batxillerat. Tot i així, un cop superat el primer curs, t'adones que el canvi a nivell de classe no es tant brusc, però el grau d'exigència que et demanen i el nombre d'hores d'estudi i de feina sí que augmenten de gran manera.
Has fet molts amics ?
El primer any costa d'encertar els amics, però ara en tinc de molt bons.
Quines assignatures t'agraden més?
Matemàtiques, física i biologia.
Quin és el secret d'un bon alumne?
El secret d'un bon alumne és saber com comportar-se a classe i ser constant a l'hora de treballar.
Com són els professors?
Alguns professors són més distants que altres, però la majoria són molt simpàtics i intenten fer tot el possible per ajudar-te.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sempre hi ha els típics malentesos, però hi acostuma a haver un bon ambient entre companys.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
A l'institut sempre intenten organitzar el màxim nombre d'activitats possibles que puguin ser d'interès, però normalment a mesura que vas pujant de curs, el nombre d'activitats disminueix. Canal olímpic, Port de Barcelona, Saló de l'ensenyament, Museu tecnològic de Terrassa, la Seu d'Ègara, Cova de la font Major (Espluga de Francolí), Museu de Geologia Valentí Musachs (Manresa), etc.
10.- Què t'agrada més: primària o secundària?
Crec que són dos cursos molt diferents. Primària és un curs dotat d'una gran llibertat on encara ets un nen i només vols jugar, en canvi, a secundària comences a prendre consciència del que vols ser i adquireixes nous coneixements que et permeten elegir millor el teu futur. En el fons, no és comparable el que et toca aprendre en cada curs.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut? Per què?
Quan anava a l'escola em sentia molt bé amb els professors que hi havia, però també em sento còmode amb els que tinc en l'actualitat, tot i que, el tracte alumne-professor a l'escola és molt més personal.
Quin record tens de l'escola de Copons?
De l'escola de Copons en guardo un munt de records que no oblidaré mai: els contes representats als nens petits, les obres de teatre, els concerts realitzats, els treballs històrics que realitzàvem i les conseqüents exposicions, les estones passades ajudant als més petits...
Fes una valoració de l'ambient de l'institut (què t'agrada, què et desagrada, quins problemes hi ha, com és el professorat, què canviaries del sistema d'ensenyament...):
M'agrada molt l'ambient que es genera a l'institut amb el pas dels anys, un lloc que acabes sentint com una segona casa, i on a batxillerat, amb l'arribada d'alumnes d'altres centres, els professors t'anomenen "de la casa".
Per la part del sistema d'ensenyament, com totes les coses, té les seves deficiències, però només cal buscar com combatre-les i aprofitar al màxim el que et pot aportar.

Adela Sena

Quin batxillerat fas?
El científic pur.
Tens idea de quina carrera t'agradaria fer?
Sí, fisioteràpia.
Trobes molta diferència entre l'ESO i el batxillerat?
En menys anys et fan adquirir molts més coneixements i fa que necessitis més temps.
Has fet molts amics ?
No sé si molts o pocs, però els que he fet són de veritat.
Quines assignatures t'agraden més?
Actualment biologia, química i història.
Quin és el secret d'un bon alumne?
No em considero molt bona alumna, tot i que per a mi el més important és saber escoltar.
Com són els professors?
N'hi ha de tot tipus, alguns que m'han marcat que recordaré tota la vida i inclús els tinc al facebook, i altres (tot i que pocs) que és millor oblidar.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sí, per sort sempre m'han tocat classes amb molt bon rotllo i on tots ens hem ajudat mútuament.
Feu moltes activitats i excursions?
En general sí, tot i que a segon de batxillerat no massa. Encara que donen moltes oportunitats per intercanvis amb altres països.
En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
Durant l'ESO tantes, que per dir-ne alguna... anar a esquiar, i un intercanvi que vaig fer amb Portugal, o el viatge de final de curs a Roma. A batxillerat se'n fan menys tot i que l'any passat alguns van anar a Suècia; i aquest any hem anat a la Catalunya Nord tots els de segon per conèixer el Rossellonès.
Què t'agrada més: primària o secundària?
Home, és diferent. A la primària vius l' infantesa i sobretot a part d'adquirir els coneixements bàsics també aprens a relacionar-te amb altres nens i jugues. A la secundària apliques tots aquests coneixements i l'ambient és diferent.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l' institut?
La relació és completament diferent.
Per què?
Als de primària se'ls guarda el gran record que són els que van viure amb tu el moment més bonic, l' infantesa. I no només t'ensenyen coneixements educatius sinó també a ser millor persona i a formar-te a tu mateix. La secundària més que res és per aprendre, tot i que sempre apareixen alguns professors que et marquen de per vida en el bon sentit.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Per mi els millors anys de la meva vida, cada dia anàvem amb ganes a l'escola per passar-nos-ho bé, jugant i aprenent, fent amics que es converteixen en els que dius "de tota la vida" i que en majoria conservaràs o això esperes, per sempre.
Fes una valoració de l'ambient de l'institut (què t'agrada, què et desagrada, quins problemes hi ha, com és el professorat, què canviaries del sistema d'ensenyament...):
Per mi, he tingut sort a l' institut que he anat, ja sigui pels companys o professors, és cert que alguns anys no han estat els millors però sempre te n'acabes sortint.

Maria Vila

Ara que ja acabes l'ESO, com valores l'institut?
M'agrada molt, hi ha professors molt bons i s'hi fan activitats divertides.
Al començar, et va costar d'adaptar-te?
Sí, hi havia molta gent i tot era diferent.
Has fet molts amics?
I tant! En un lloc tan gran coneixes a molta gent nova.
Quina assignatura t'agrada més?
Biologia.
Quina assignatura t'agrada menys?
Tecnologia.
Tens molts deures?
Si, sobretot exàmens.
Ho trobes difícil?
Si t'esforces no.
Com són els professors?
Depèn de quins.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Si, però n'hi ha uns quants que tota l'estona estan parlant.
Feu moltes activitats i excursions?
No.
En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
A 1r i a 2n es va de colònies a la neu. A 3r es va al canal olímpic i a 4t es va a fer vela i el viatge de final de curs.
Què t' agrada més: primària o secundària?
Ara secundària.
Perquè?
Perquè coneixes molta més gent i fas molts amics.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Depèn del professor i de l'assignatura.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Molt bo. Són molts anys i molts moments viscuts.
Fes una valoració de l'ambient de l'institut (què t'agrada, què et desagrada, quins problemes hi ha, com és el professorat, què canviaries del sistema d'ensenyament...):
L'edifici està bé, però hi ha algunes instal·lacions que es podrien millorar, com el gimnàs. Els professors estan molt bé i els companys en general són bons. L'any passat, es va començar a fer la jornada intensiva i de moment funciona molt bé.

Marina Posada

T'ha costat adaptar-te a l'institut?
Una mica.
Has fet molts amics?
Sí.
Quina assignatura t'agrada més?
Depèn de l'any i del professor.
Tens molts deures?
Sí.
Ho trobes difícil?
Depèn de la matèria.
Com són els professors?
Molt amables.
T'entens amb els companys de classe?
Si.
Hi ha bon ambient a l'aula?
En alguns moments hi ha hagut baralles.
Feu moltes activitats i excursions?
En els últims dos anys no.
Què t' agrada més: primària o secundària?
Primària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Alguns de l' escola i alguns de l'institut.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Tinc molts bons records de les excursions, la classe, exposicions,etc...

Carla Sans

Ara que ja portes temps a l' institut t'hi trobes ben adaptada?
Sí, clar!
Has fet molts amics?
Sí.
Quina assignatura t'agrada més?
Matemàtiques.
Quina assignatura t'agrada menys?
Socials o biologia.
Tens molts deures? Ho trobes difícil?
Depèn del dia bastants. Comparat amb l'escola és una mica difícil sobretot tercer, però és qüestió d'estudiar.
Com són els professors ?
Depèn, són bastant exigents.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sí.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
No gaires la veritat.
Què t'agrada més: primària o secundària?
Primària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de d'institut?
Els de l'escola, però n'hi ha alguns a l' institut que també són molt bons professors.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Dons molt bon record, sobretot del teatre i les exposicions. Va ser una primària molt bona!

Pol Sanz

Ara que ja estàs a 2n d'ESO, et trobes ben adaptat a l' institut?
Sí.
Has fet molts amics?
I tant!
Quina assignatura t'agrada més?
Cap. Són avorrides.
Quina assignatura t'agrada menys?
Totes.
Tens molts deures? Ho trobes difícil?
Cada vegada en tinc menys i difícil no és.
Com són els professors?
Hi ha de tot.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sí.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
Algunes, anar a la piscina, de colònies...

Activitats de l'escola

Què t'agrada més: primària o secundària?
Secundària. S'aprenen moltes coses interessants.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Depèn. La d'anglès i la de música m'agradaven més les de Copons.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Quan obríem els ordinadors sense permís; sobretot per dibuixar amb Paint.

Abril Sena

T'ha costat adaptar-te a l'institut?
No gaire.
Has fet molts amics?
Sí, molt simpàtics.
Quina assignatura t'agrada més?
No m'agrada cap assignatura, però la que més és castellà.
Tens molts deures?
Sí.
Ho trobes difícil?
Sí, bastant.
Com són els professors?
Alguns són molt durs i d'altres no saben controlar una classe.
T'entens amb els companys de classe?
Amb gairebé tots.
Hi ha bon ambient a l'aula?
No hi ha bon ambient.
Feu moltes activitats i excursions?
No gaires.
Què t' agrada més: primària o secundària?
Secundària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Els de l' escola.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Que era com una petita família i fèiem activitats divertides.

Ivan Munteanu

Ara que ja estàs a 2n d'ESO, et trobes ben adaptat a l'institut?
Sí.
Has fet molts amics?
Sí.
Quina assignatura t'agrada més?
Socials.
Quina assignatura t'agrada menys?
Ciències.
Tens molts deures ? Ho trobes difícil?
No, una mica.
Com són els professors ?
Bones persones. N'hi ha que s'enfaden i d'altres són més calmats.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Normal.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
No fem gaires activitats
Què t'agrada més: primària o secundària?
Primària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Tant els de l'escola com els de l'institut m'agraden. És igual.
Quin record tens de l'escola de Copons?
De les classes de plàstica.

Emma Vila

T'ha costat adaptar-te a l'institut?
Al principi sí, però després ja em vaig adaptar.
Has fet molts amics?
Sí, per ser el primer any, sí.
Quina assignatura t'agrada més?
Tecnologia, perquè hem muntat un tamboret i una flauta de pan i la professora és molt bona.
Tens molts deures?
Sí.
Ho trobes difícil?
Déu n'hi do.
Com són els professors?
Alguns són estrictes i d'altres no tenen control.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
No.
Feu moltes activitats i excursions?
No gaires.
En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
Les colònies i excursions vàries.
Què t' agrada més: primària o secundària?
Primària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Depèn de quins.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Molt bons records.

Nil de la Matta

T'ha costat adaptar-te a l' institut?
No gens.
Has fet molts amics?
Sí.
Quina assignatura t'agrada més?
Educació física.
Tens molts deures? Ho trobes difícil?
No gaires en general, però de mates sí.
Com són els professors?
N'hi ha de simpàtics i n'hi ha que no tant.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sí.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
No fem gaires activitats.
Què t'agrada més: primària o secundària?
És diferent. Depèn de perquè.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Els de l'escola de primària.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Molt bo. El curs que em va agradar més va ser tercer de primària.

Pol Jato

T'ha costat adaptar-te a l'institut?
No gens.
Has fet molts amics ?
Sí.
Quina assignatura t'agrada més ?
Educació física
Tens molts deures ? Ho trobes difícil?
No, el mestre de matemàtiques és el que ens posa més deures.
Com són els professors ?
Depèn. N'hi ha de durs i n'hi ha que no tant.
T'entens amb els companys de classe?
Sí.
Hi ha bon ambient a l'aula?
Sí.
Feu moltes activitats i excursions? En cas afirmatiu, quines activitats heu fet?
Sí, vam anar a esquiar, a cantar òpera a Manresa i a la biblioteca d'Igualada.
Què t'agrada més: primària o secundària?
Secundària.
Quins professors t'agraden més: els de l'escola o els de l'institut?
Els de l'escola primària.
Quin record tens de l'escola de Copons?
Recordo totes les activitats que fèiem.

Balcons i finestres
Sabeu quines cases són?

Teresa Múnera Pascual. Gimcana visual, festa final de curs de l'escola.

Copons QR: amb uns altres ulls

ANGEL GONZALO MARTIN

ANNA ARAQUE ESPINOSA

ISABEL BURRIA FÀBREGAS

NEUS GOMBAU

SANDRA AYMERICH I BERNAT RUIZ

“En estat pur”
PRIMER PREMI

“Nits de tranquil·litat”
SEGON PREMI

RUT VILUMARA BURRIA

PATRICIA BALLESTER

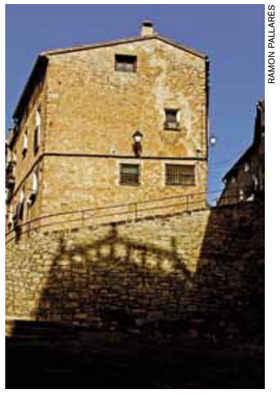
RAMON PALLARÉS

ROGER SALA

RUT VILUMARA BURRIA

ROGER SALA

ISABEL BURRIA FÀBREGAS

JAUME ARAQUE CLOSAS

ANNA ARAQUE ESPINOSA

NEUS GOMBAU

ROGER SALA

“Esperant el pas del temps”
TERCER PREMI

“Reflex arquitectònic”
ACCÈSSIT

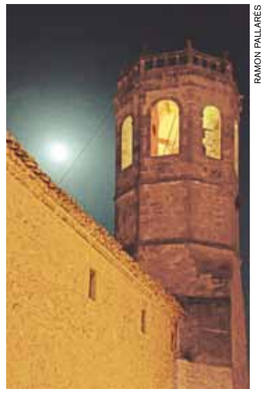
RAMON PALLARÉS

PATRICIA BALLESTER

NEUS GOMBAU

MARTA GONZALO FORCADELL

MARTA GONZALO FORCADELL

Sant Sebastià
Concurs de truites

Ma. Gràcia Carreras Verdaguer

El dia 25 de gener dintre dels actes de la Festa Major de Sant Sebastià es va fer un concurs de truites on se'n van presentar més de trenta.

A causa de la varietat de truites i de la quantitat de participants, el que en un principi només es pensava donar 3 premis, el jurat molt sàviament va concedir 9 premis amb mencions especials.
El jurat compost per Mercè Muns, Carles Mas i Xavi Lliró va donar el seu veredicte unànime considerant que totes les truites presentades estàven molt bones, ben presentades i fetes amb amor.

PREMI A L' ACTUALITAT/ OPORTUNITAT,
de Lourdes Pujols (12)

PREMI AL CONSTRAST DE SABORS,
de Teresa Múnera (8)

PREMI A LA DOLCETA I SALADA,
de Xavi Aparisi (24)

PREMI LOCAL COPONENC,
de Meritxell Martí (13)

PREMI A LA TENDRESA,
d'Isabel Burria (11)

PREMI A LA TRADICIONAL TRUITA DE PATATES I OLÉ!
de Glòria Garcia (19)

PREMI A LA TRADICIONAL TRUITA D'ESPINACS SUPER GUAY,
de Glòria Fustero (23)
que va resultar ser una truita d'ortigues.

PREMI A LA TRUITA D'ALBERGÍNIA MEMORABLE,
de Montserrat Galí (26)

PREMI A LA PIZZA SUPREMA,
d'Adela Mas (27)

Després del veredicte del Jurat es va fer un tast acompanyat de pa amb tomàquet per a tots els participants i veïns. ■

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

NÚRIA PONS TORRENTS

Concert a la missa del gall

Jordi Closa Franquet

Enguany l'església de Copons va quedar petita per encabir a tota la gent que es va reunir per a celebrar la missa del gall la nit del 24 de desembre.
L'ocasió s'ho valia perquè al finalitzar la missa hi havia una sorpresa. Aprofitant que al poble hi ha molts nens i nenes que toquen diversos instruments es va organitzar un concert de Nadal. Pianistes, flautistes, guitarristes, trompetista, violinistes, clarinetista,…. van tocar tots junts diverses peces nadalenques emocionant a un públic entregat que ja espera una segona edició. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Comunions

Teresa Closa Bertran

Una any més per aquestes dates, l'església de Santa Maria de Copons s'omple de goig i alegria amb motiu de les Primeres Comunions. El diumenge 15 de juny varen combregar per primera vegada: Jordi Calaf Rossell, Kim González Marginet i Pau Orpí Closa. L'eucaristia la va presidir el nostre Sr. Rector Enric García acompanyat pel Mn. Valentí Miserachs. Això va ser tot un honor ja que estava convidat a la festa d'un dels nens que combregaven aquest dia.
També va estar acompanyat en les cançons per la Mònica Carvajal al piano i la Rut Calaf amb la flauta.
Torno a repetir que la festa va ser molt lluïda. ■

ANNA CLOSA PUJABET

Mou-te avui, ho notaràs demà

Núria Pons Torrents

Ja tenim un circuit de salut per la gent gran, un espai on totes aquelles persones interessades en millorar la seva salut poden fer-ho utilitzant periòdicament aquest circuit.
Es realitzaran unes sessions de dinamització adreçades a tothom qui vulgui fer us de l'equipament. Aquestes sessions seran impartides per un tècnic especialitzat a partir d'octubre quan es tornin a reprendre les classes de microgimnàstica.
El dimecres dia 25 de juny es va realitzar la primera sessió informativa de l'espai lúdic i de salut amb una gran participació. Un fisioterapeuta ens va explicar quins exercicis es poden fer en cadascun dels aparells i quins beneficis ens aporten. Vam estar una bona estona entretinguts i tots vam poder practicar una mica. ■

Gospel

Teresa Múnera Pascual

El dissabte 31 de maig la sala polivalent es va omplir de gent per assistir a un concert de gospel ofert pels alumnes de Family Gospel de Calaf i els alumnes del Fàtima Gospel d' Igualada. La direcció del concert va anar a càrrec de Gemma Gallego.
Abans de començar el concert a les vuit del vespre, els cantaires ens vam trobar per conèixer-nos i assajar plegats les cançons escollides per a cantar. Va haver-hi molt bona sintonia entre els components i el més important, ens ho vam passar molt bé cantant i transmetent la nostra alegria a tots els que ens van acompanyar.
Moltes gràcies a tots per ser-hi!!! ■

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

Grallers

Isabel Burria Fàbregas

Els Grallers de Copons, per segona vegada, i una mica més tranquils que l'any passat, vam participar a la Festa dels Músics per Sant Sebastià i, amb l'arribada del rei Carnestoltes al qual acompanyàrem des de la Font de la Vila fins a la Sala Polivalent, vàrem començar a escalfar motors per iniciar la temporada al mes d'abril a Calafell, a la Festa Penedès, en què vam acompanyar als Falcons del Vallbona d' Anoia. Cal dir que els Falcons ens acolliren molt bé i ens vam sentir com un membre més del grup. Ens hi vam estar tot el dia. Després de l'actuació, dinàrem a peu de platja i més tard ,aprofitàrem per fer una visita a la població.
Després, a casa, vingueren les Caramelles i vam tocar algunes cançons amb els bastoners .També ho vam fer al mes de maig a Navàs.
El mes de juny vam formar part, com a Grallers de Copons, de la Cercavila de les Festes del Roser de Vallbona d'Anoia, on tocàrem per a dues colles de Falcons: Els Falcons de Llorenç del Penedès i els

JOSEP VILUMARA GARCIA

Falcons de Vallbona d'Anoia. Va ser una tarda diferent, intensa i divertida, i ens ho vam passar molt bé. Després ens convidaren a sopar per reposar forces.
També hem actuat juntament amb els Falcons de Vallbona d'Anoia a la festa de final de curs de l'Escola Auria i a Calaf a la trobada bastonera que es fa anualment dins dels actes del Desfolca't .
I per tancar el mes de juny, hem acompanyat als Bastoners a la festa major de Sant Pere de Copons, on com cada any , ens obsequiaren a tots amb un esplèndid pica –pica.
Encara tenim previstes unes quantes sortides més tant amb els bastoners com amb els falcons , sense oblidar la cercavila de la Festa Major de Copons.. ■

NÚRIA PON TORRENTS

Copons QR i Recull d'Imatges de l'Arxiu Memoral

Susanna Llopart Belloc

El passat 8 de febrer a les 18:00 hores es va presentar el nou projecte **Copons QR** que consta de la creació d'una web que recull la informació de la història de les cases, el patrimoni cultural i natural i les tradicions o llegendes del municipi de Copons per tal de mantenir-les vives al llarg del temps i aproximar-les més ràpidament a tots els interessats.

Aquest és un projecte comunitari ja que la web es confeccionarà a partir del treball i les aportacions recollides per part dels veïns i veïnes de Copons. El recull de la informació es realitza amb la idea que hi pugui participar obertament tot el poble en el manteniment de les arrels històriques d'aquest.
Com a punt innovador del projecte, es treballarà en una nova aplicació informàtica que vinculi la web amb la informació recollida a través de codis QR que es col·locaran als elements patrimonials inventariats. Així qualsevol persona que visiti el poble, a través del seus dispositius mòbils, podrà conèixer la seva història.
Més informació a www.copons.net/coponsqr
Un cop realitzada la presentació del projecte Copons QR, l'equip de Memoral va realitzar un passi de fotografies recollides durant el seu treball de recuperació de la memòria oral realitzat l'any 2012. Aquest recull de més de 100 fotografies aportades pels coponencs/ques ens va transportar al Copons d'anys enrere.
Arran d'aquest acte de presentació, es va recuperar la idea de recollir i donar contingut a les fotos de l'Arxiu Memoral. Amb aquesta intenció neix "La Foto del mes". Cada mes es penjarà una foto de l'Arxiu Memoral pels carrers del municipi per tal que la gent del poble ens pugui dir tot allò que en recorda. Amb aquesta informació, en Ricard Closa, ens oferirà un relat o narració breu per tal de relacionar els fets, persones i records que s'amaguen darrera cadascuna de les fotos.
Les fotos i narracions de la "Foto del mes" seran publicades periòdicament dins de la revista Camí Ral i s'inclouran dins la web del Copons QR. ■

Concurs de fotografia i acte final InterCopons

M. Gràcia Carreras Verdaguer

El dia 13 de juny a les 18:30 a la sala polivalent va tindre lloc la inauguració de l'exposició del concurs de fotografia **Copons QR: Amb uns altres ulls**. Es van lliurar 3 premis i un accèssit que va concedir el jurat format per Ramon Serra, Teresa Múnera i Mariona Sala.
L'acte, presentant per l'alcalde Cesc Salamé, va donar un especial agraïment als joves implicats que van organitzar i preparar les bases del concurs de fotografia, a l'AMPA, a l'Escola i al Grup Memoral per la tasca que estan realitzant en cada àmbit i també va fer una menció especial a tots els col·laboradors i col·laboradores implicats en els tallers i activitats que s'han impartit durant l'any del programa InterCopons.
Un pica-pica per a tots els assistents i una ballada de sardanes van finalitzar l'acte. ■

LAURA SEGURA I SUSANNA LLOPART

Taller d'elaboració de sabons

Ma. Gràcia Carreras Verdaguer

Dia 22 de març / Sala Polivalent
Gloria Fustero

Es van fer dos tipus de sabó. Pel d'oli van seguir la seva elaboració pas a pas; una elaboració delicada degut als seus components com la sosa càustica, olis, vegetals i essencials, els tints naturals. Cal esperar unes setmanes fins a la seva solidificació per tal de fer-lo servir.
La fabricació del sabó de glicerina és molt més fàcil, és menys complexa, permet la intervenció dels nens en el seu acabat, afegint petites flors seques, llavors, colors i essències. ■

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

Taller de galetes

Ma. Gràcia Carreras Verdaguer

Dia 15 de març / Sala Polivalent
Olga Gabarró

Un taller on vàrem aprendre a fer les masses de les galetes de mantega i d'avellana, amb el davantal, el corró i mans a la massa. Amb motlles variats vàrem fer gran varietat de figures que vàrem portar al forner a coure. Un cop cuites, va venir la feina de la decoració on cadascú, segons la seva imaginació, les va guarnir per després emportar-se-les a casa. Una tarda plena d'olors, colors, gustos i molta imaginació. ■

NÚRIA PON TORRENTS

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

Recordant Vicente Ferrer

Acte a benefici de ADT VicenteFerrer

Ma Gràcia Carreras - Glòria Fustero

El dia 9 d'abril de 1920, va néixer Vicente Ferrer. Per aquest motiu els voluntaris de la Fundació Vicente Ferrer de la comarca de l'Anoia van fer-li un homenatge per la seva tasca, el dissabte 12 d'abril, a les 18 hores, a la sala polivalent i amb el suport de l'Ajuntament de Copons.
Per començar hi va haver l'actuació d'una mostra de Balls de Bollywood a càrrec de Bollywood Igualada, tot seguit d'una breu explicació de la vida de Vicente Ferrer, i per finalitzar es va projectar el documental "CONSTRUINT SOMNIS IMPOSSIBLES".
El documental "CONSTRUINT SOMNIS IMPOSSIBLES" va ser realitzat al juny del 2009 quan un grup d'igualadins, amb el suport de Ràdio Igualada, van viatjar a l'Índia per realitzar un documental dels 40 anys de la FUNDACIÓ VICENTE FERRER a Anantapur, al sud del país.
La coincidència va fer que el viatge dels igualadins coincidís amb la mort del nostre cooperant català, en Vicente Ferrer. És per això, que aquest documental, inclou imatges inèdites dels funerals d'estat que es van fer a l'Índia. ■

M. GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

Solucions Balcons i finestres

Cal Poldo	Cal Mercadal (antigament Cal Pere Torras)	La Barraca
Cal Vila	Cala Siana	Garatge de Cal Carlos
Cal Miliu Topeta	Cal Seno	Cal Parés
Cal Sant Guim	Cal Rossell	L'Hospital
Ca l'Antonieta Marginet	Cal Xuclamel	Cal Carlos

Visca el Carnestoltes !!!

Benvinguts nens i nenes de Copons,

Un altre any ens trobem aquí a la sala polivalent per celebrar tots junts la festa de Carnaval. Ahir divendres ho vam celebrar amb els nens i nenes de l'escola. Estic molt content amb ells perquè al llarg de tota la setmana han fet cas de les meves indicacions: el dilluns van anar a l'escola amb un barret o una gorra, el dimarts duien el pijama, el dimecres es van posar corbata , el dijous portaven un davantal i el divendres van sortir disfressats de flors, jardiners i jardineres. Unes disfresses fantàstiques que es van fer ells mateixos a la classe. Encara estic cansat de tan ballar!!!

Aquest matí, he anat al forn a buscar un tros de coca de forner i mentre me la menjava he anat a passejar per aquest bonic poble de Copons. Tot caminant m'he trobat al senyor Ceferino que venia de l'hort amb una col sota el braç, també he vist al Marcel que passejava la seva néta, la Silvana, he trobat al senyor metge que entrava a la consulta i al Franc que passejava sobre el seu cavall. He sentit que algú em xiulava però no he vist a ningú. He mirat per tot arreu i m'he adonat que qui em xiulava era un lloro que prenia el sol en un balcó.

M'he distret tant mirant aquestes cases de pedra tan grans que teniu que m'he acabat perdent i no sé pas com arribar aquí a la sala polivalent. Potser vosaltres em podeu ajudar. Em podeu venir a buscar????
Us diré una pista: el lloc on estic hi ha molts arbres.

Carai ara veig que pel camí he perdut algunes coses com un mitjó, un mocador (que era net vull dir que no tenia mocs), un collaret, un cacaolat que he comprat a l'estanc, i alguna cosa més…
Potser si trobeu tot això que us he dit podreu arribar fins on sóc. Només recordo que he sortit de la sala polivalent i he anat cap al pla de missa.

Vinga amics meus, us estic esperant!!!!

El Rei Carnestoltes

Heus aquí les caramelles...

Elisenda Mercadal Segura

Diumenge 27 d'abril de 2014:
Per aquestes dates, com és tradició, cantem caramelles, tothom al balcó…

Així comença la cançó "Caramelles rumberes" que junt amb la del "Xotis de Caramelles" descriuen el moviment i l'alegria d'aquesta tradició tan arrelada a la nostra terra.
Eren les nou ja ben tocades, els cascavells ja van sonant,
les espardenyes ben lligades, cap al ciment van desfilant...
Eren les dotze ben tocades, amb les campanes ressonant...
En aquestes lletres de la Teresa Múnera s'explica com n'és d'intens i viscut un matí de caramelles.
Tots junts cantem, tots junts ballem, cançons alegres i cançons d'amor...
Carrers amunt, carrers avall, buscant balcons on vulguin escoltar,
nostres cançons que amb bones intencions, bona diada volem fer-vos passar.
Escuts i senyeres, balls de bastons, faldilles virolades, ballestes enlairant les flors, vermell de faixes i barretines, la cistella que puja i baixa, cantaires i músics... una petita orquestra: El Jordi amb dos acordions, el diatònic i el cromàtic; la Mariona i la Jorgina amb les guitarres; la Rut i l'Emma amb les flautes dolces; i la Maria i la Martina amb els violins.
Tenim bons cantaires, varis instruments, de soroll no en falta, no ho fem malament ...
En el repertori d'enguany també hi ha "La cirereta", un pas-doble ben alegre, i la cançó ie-ie "El llimoner", aquestes dues amb la lletra original. I els Bastoners, petits i grans, estrenem nova coreografia per "La Pepa", creada per la Montserrat Galí.
Eren les dues ben tocades, bona hora per anar acabant, la taula ja deu ser parada i un bon dinar ens està esperant.
Potser més aviat eren les tres, que cantant i ballant s'escapen les hores...
L'arròs està al punt, però abans de seure encara aconseguim fer la foto de tota la colla. Any rere any...
L'esforç i la feinada de preparar les caramelles, que potser de vegades no tothom veu prou, val sempre la pena. Un gran agraïment al Jordi Closa, de debò, i tot l'encoratjament a seguir treballant per que no es perdi aquesta festa de Pasqua i primavera!
I recordeu que si algú més vol vindre serà benvingut, no t'ho pensis gaire, i afegeix-te al grup !!!. ■

Mini entrevistes

I tu què ens recomanes?

Emma Vila Serra

Elisenda Mercadal

Un llibre per llegir:
"Incerta Glòria" de Joan Sales.

Una pel·lícula per passar-s'ho bé:
"Il postino", una pel·lícula italiana traduïda com el "El cartero de Neruda".

Música per escoltar:
Mozart i el grup El Pont d'Arcalís.

Un viatge per recordar:
Suïssa i pujar al Jungfrau.

Un viatge pendent:
A la Patagònia (Argentina i Xile).

Un hobby per desconnectar:
Caminar, i si pot ser una bona excursió a la muntanya.

Un plat per assaborir:
Unes postres de xocolata.

El teu racó preferit de copons:
El carrer de dalt (carrer del Mur) entre cal Parés i ca la Laura, hi he passat moltes hores jugant o amunt i avall amb la bicicleta.

Jordi Closa

Un llibre per llegir:
El còmic del Tintin " El Lotus blau".

Una pel·lícula per passar-s'ho bé:
"El petit banyista" d'en Louis de Funès.

Música per escoltar:
El cantant Jamiroquai.

Un viatge per recordar:
El viatge de noces amb la Teresa a Viena, Praga i Budapest. Va ser un viatge aventurer amb tren.

Un viatge pendent:
Fer una ruta amb bicicleta seguint el Danubi, des d'Alemanya fins a Viena amb tota la família.

Un hobby per desconnectar:
Tocar l'acordió.

Un plat per assaborir:
Els musclos al vapor de la tieta Teresa.

El teu racó preferit de copons:
La vista de Copons des del campanar, és bestial!

MARIUS SOLLÉ

Horts de Copons

Quan t'interesses en la tasca de fer un hort, t'inicíes també en el fet d'entendre la vida.
Per a mi, aquesta tasca s'ha convertit en quelcom fonamental. No només pel que fa a les viandes que culls a l'hort, que és prou important, sinó també com a forma de vida i de treball. Gràcies a l'hort he après a treballar, he après a esperar, he après a tractar la gent d'una manera diferent.

Bigas Luna, cineasta, al pròleg al llibre de L'hort Urbà.
Manual de cultiu ecològic als balcons i terrats, de Josep M. Vallès (2007)

Reflexions al voltant de l'hort

Abstracte *Xerrada pràctica d'horticultura ecològica familiar* als horts del barri del Rec d'Igualada.
Lluís Jubert Guilera / hortsdelrec@gmail.com

Mes enllà de les verdures l'hort ens aporta uns valors, el compromís, la descoberta, el treball, l'observació i la reflexió, la família, les relacions i la generositat, l'alimentació, la salut... l'hort és la porta d'entrada a un món de coneixements i vivències.
Hi ha múltiples i variades possibilitats per cultivar hortal·lises, verdures o plantes aromàtiques. Per iniciar-nos en el món de l'hort només cal tenir-ne ganes. Amb un recipient el més gran possibe, un bon substrat on la planta pugui creixer i aigua en tenim prou per optenir productes de qualitat.
Si voleu muntar un petit hort al terrat, les taules de cultiu és un format a tenir en compte.Les seves dimensions ens permeten cultivar-hi una bona quantitat de vegetals. La seva alçada ens permet treballar-hi comodament, és ideal per a persones amb dificultats de mobilitat.
La taula de cultiu funciona molt bé per iniciar als nens en l'observació i cura de les plantes.
Si a la cuina de casa hi tenim una finestra o espai amb orientació sud i unes hores de sol, ho podem aprofitar amb unes torretes amb plantes aromàtiques i condimentàries. Menta, julivert, farigola...

L'hort un refugi de tranquil·litat

El temps passa de forma pausada i et motiva a fer les coses de manera diferent.
Cultivar l'observació, donar importància a les petites coses, tot plegat ens ajuda a viure no tant estressats.

L'hort ens mostra de forma clara el pas del temps i els cicles de la vida

Dia-nit, llunes i estacions que ens permeten experimentar i viure el temps de forma circular. Contrastant amb el temps lineal de les societats industrials.
També mostra de forma clara els cicles de la vida, el naixement, el creixement i la mort.

La gestió del fracàs

Diferents motius poden fer que les plantes no arribin a donar els fruits esperats.
Climatologia, plagues, malalties...
Què hi podem fer?
L'hort també ens educa en la gestió del fracàs.

Un espai familiar, per compartir activitats

I a la vegada educar la responsabilitat, l'experimentació, la reflexió, la generositat i l'autoestima.
D'on provenen les hortalisses i l'alimentació.

El temps que passem a l'hort són moments de plena activitat física i cognitiva

L'hort un mitjà fonamental on treballar pensament i acció.
Desbrossar, llaurar, rasclejat, plantar, regar, treure les males herbes.
Observar el creixement de les plantes.
Atenció a les possibles plagues o malalaties.

L'arrelament

L'hort d'alguna forma ens retorna al poble, a la terra, als orígens i d'aquesta forma també ens arrela al territori on ens trobem.

L'hort a l'escola

Des de principis del segle XX diferents moviments pedagògics (Ferrer i Guardia, Freinet) han introduït l'ús de l'hort com a eina pedagògica.
El coneixement que adquireixes a l'hort és un coneixement lligat a l'experiència pràctica.
Actualment moltes de les escoles de la comarca han introduït l'hort en la seva activitat educativa.

L'agricultura ecològica

L'agricultura ecològica va aparèixer cap als anys 60, com a alternativa a l'agricultura convencional industrialitzada.
És un sistema de producció i elaboració de productes agraris, amb l'objectiu d'obtenir aliments de màxima qualitat, respectant el medi ambient i sense utilitzar productes químics de síntesi, com adobs químics, plaguicides, o herbicides.

Resum de fets, activitats i actes de gener a juny 2014

GENER

05 Els Reis d'Orient arriben a Copons
09 Xerrada "De què no es parla a casa?" a la Sala de l'Ajuntament
20 Sant Sebastià
25 Concurs i tast de truites al Bar de la Piscina. Actuació de la Coral Terra Nostra d'Igualada a la Sala Polivalent i Monòlegs amb l'humorista David Vilaseca al Bar de la Piscina
26 Ofici Solemne de Festa Major, Tercera Trobada de Músics i vermut, Ball de Festa Major amb "Josep&Joan Trio" i ball de la Crespella a la Sala Polivalent
30 Xerrada consells per la gent gran "Com evitar l'engany" a l'Ajuntament
30 Taller de reciclatge de l'oli a l'escola
30 Dia escolar per la no violència i la pau: els nens de l'escola llegeixen un manifest, reciten poemes i canten cançons

FEBRER

08 Projecció recull de fotografies del projecte Memoral i presentació projecte Copons QR a la Sala de l'Ajuntament
27 Xerrada consells per la gent gran "Prevenció pèrdua dignitat" a l'Ajuntament
28 Carnestoltes a l'escola: rua, lectura del testament del Rei Carnestoltes, balls i cançons

MARÇ

01 Carnaval infantil amb joc de pistes, desfilada de disfresses i berenar. Sopar i ball de disfresses amb música en directe de l'Ignasi
09 Jornada de portes obertes a L'Ametller
13 Els nens de l'escola fan planter per l'hort
15 Taller de galetes a la Sala Polivalent
22 Taller de sabons a la Sala Polivalent
23 Caminada familiar pels voltants de Copons i dinar al Refugi de Copons
27 Xerrada "Mobilitat Segura", prevenció de riscos per la gent gran
30 Caminada 1a etapa Camí de la Segarra històrica, dels Prats de Rei a Copons

ABRIL

04 Comença el taller de sardanes a la Sala Polivalent
04 Bicicletada dels nens de l'escola
11 Els nens de l'escola van a Sant Martí a celebrar la festa de la mona amb les demés escoles de la ZER
12 Els Grallers de Copons toquen a Calafell acompanyant els Falcons de Vallbona
12 Recordant Vicente Ferrer: Balls de Bollywood Igualada i documental "Construint somnis impossibles" a la Sala Polivalent
14 Plantem la primavera a l'hort de l'escola
14 Comença el casal esportiu de Setmana Santa organitzat per l'AMPA
14 Taller de manualitats per la parada de Sant Jordi de l'escola
23 Sant Jordi a l'escola: Matí a les parades de llibres d'Igualada. A la tarda representació del conte "En Roc de Copons", lectura de poemes i parada de llibres i manualitats
23 Inauguració de l'exposició "Ser", acrílics i aquarel·les de Glòria Garcia
25 Els nens de l'escola fan una caminada fins a Sant Pere
27 Caramelles

MAIG

03 Els Bastoners de Copons participen a la Festa Bastonera de Navàs
06 Xerrada col·loqui "El repte d'educar avui" a L'Ametller
08 Inici de C-Esports al Poliesportiu
12 Els nens i nenes de l'escola van d'excursió a la granja-escola La Manreana de Juneda
16 Taller de primers auxilis a la Sala Polivalent
17 BikeTrial Copons a les pedres dell costat del Camp de Futbol el Rieral
25 Eleccions Europees
31 Concert de Gospel "Family Gospel – Fàtima Gospel" a la Sala Polivalent

JUNY

04 Taller de construccions Kappla a la Sala Polivalent
07 Els Grallers de Copons toquen a les festes del Roser de Vallbona d'Anoia acompanyant els Falcons de Vallbona
13 Entrega de premis concurs fotografia "Copons QR:amb uns altres ulls". Final de curs dels tallers interCopons
14 Festa final de curs de l'escola
15 El Jordi, el Pau i el Kim fan la Primera Comunió
20 Els Grallers de Copons toquen a l'escola Auria acompanyant als Falcons de Vallbona
21 Obre la piscina de Copons
21 Els Bastoners de Copons ballen al Desfolca't de Calaf
25 Primera sessió informativa de l'espai lúdic i de salut
27 Festa a Sant Pere de Copons: Projecció de pel·lícules antigues de l'Albert Mas i actuació de la Coral Mig To
28 Gipsy Krokets Quartet, coca i cava a Sant Pere
29 Missa. Actuació de l'Agrupació Folklòrica d'Igualada i dels Bastoners de Coponsi pica-pica. A la tarda recital de poesia Esbarjosa Barjola de Josep Pedrals i per acabar berenar
30 Comencen els cursets de natació

La Creu **del Rec**

Ricard Closa Martínez / www.contacontes.blogspot.com

Aquest conte ha estat premiat al III Concurs de contes "Castell de la Tossa" de Santa Margarida de Montbui, el 2012 i publicat al 1er. recull de contes "Unes quantes històries d'amor" de l'Associació Tòlletres de Manresa.

Des de la finestra de l'estenedor, a la golfa d'aquesta adoberia tancada de fa anys, puc veure tot el barri adober. A sota meu, la sèquia que durant tants anys s'ha endut les restes de carnassa de milers de pells adobades, corra silent sota els contraforts i les passeres. I si tanco el ulls encara puc sentir el tronar dels bombos, la xerrameca dels blanquers i el rodar dels carros carregats de salaó. Ara el barri del rec dorm, fa anys que dorm profundament. Des d'on estic la puc veure a l'altre banda del riu, més enllà dels horts, asseguda en un banc, sola i trista. El seu abandonament, igual que l'abandonament d'aquesta estança, em recorda, com en somnis amb olor de cuir, el dia que la vaig conèixer.

Jo era un pobre mosso, aprenent d'adober. Em passava el dia amb les mans i els peus en remull, abocant les pells xopes de les tines on s'estovaven, tibant-les amb les tenalles o hissant-les cap a l'assecador. Amb el nas embotornat per la pudor acre dels tanins i els dits ferits per la salmorra. Una feina dura que amb vint anys et carregues a l'esquena com un valent. I jo la feia a gust aquella feina, igual que l'havien fet el meu pare, el meu avi i el meu besavi.

Ella era la filla de l'amo, la petita de tres germanes i la més xicotot, sempre anava galdosa de jugar entre les botes, No sé si m'agradava més per la trena gaieta mig desfeta que sempre duia o per les sabates amb sivella brutes del suc de la carnassa. Vaig saber que me n'havia enamorat el dia que, vestida amb una granota d'operari que li anava gran i unes botes fins els genolls, em va mirar amb aquells ulls afuats de gata i em va dir:

- Et vinc a ajudar. Què faig?
- Ja ho sap ton pare que ets aquí?
- No. Ni n'ha de fer res. Perquè tu no li diràs, no?

I amb un somriure em va atrapar. Vam buidar botes i les vam tornar a omplir, vam salar i penjar pells tota la tarda i la feina al seu costat em va semblar glòria. Cada cop que tibant amb les tenalles, sense voler, ens fregàvem les mans, se m'estufaven els pels del clatell. Ella buscava el frec, i jo em deixava fer embadalit per la finor de la seva pell suada. I me'n vaig enamorar. I ens vam enamorar.

I ara que la veig a l'altra banda de la ribera, a la vora de la creu, em venen com una glopada tots els records. Records de quan en plegar de l'adoberia m'esperava darrera la porta de forja i anàvem a festejar pels camps d'ametllers a l'altre banda del riu i emparrats dalt d'un arbre vell ens fèiem un petó vergonyós amb gust d'ametlla dolça i ens empaitàvem pel terròs. Passaven els dies i l'amor creixia i, feliços, no ens adonàvem que allò no podia durar. Ella la filla de l'amo, jo el fill d'un blanquer pobre, no estava bé, no... El seu pare no va tardar gaire a saber del nostre festeig, i poc més va tardar a prohibir-lo. Un vespre al sortir de l'adoberia era ell qui m'esperava darrera la porta. Amb una mirada severa i el puny clos a l'alçada de la meva cara em va fer saber que no hi tenia res a fer. Que la seva filla no era per un mico com jo, que què m'havia pensat, que només era un pobre mosso, jo i que si tornava a acostar-me a la seva filla m'estovaria a cops com una cotna de vedell, em despatxaria i ningú més en tota la comarca em tornaria a donar feina. I jo vaig fer que sí amb el cap, però el cor feia que no. La ràbia ennuegant-me la gola, els ulls entelats i l'ànima enamorada.

Però l'amor no hi entén d'amenaces i pot més que tot això. Més que la por i més que la ràbia. Al cap de quatre dies ja tornàvem a veure'ns. Fugint de tot i de tothom vam fer del nostre amor una causa justa, més intens i més emocionant i a esquenes del món l'adobàvem fent fruitar una passió cada dia més gran.

I ara que la veig, a l'altra banda del riu posant flors a la creu, me'n recordo de com vaig gravar amb la punta d'una navalla els nostres noms en un roure al costat d'un cor d'escorça per prometre'ns amor etern. Aquella mateixa nit l'amo em va venir a trobar i em va fer anar a la ribera de la blanqueria on encara hi havia pous a terra, on antigament s'hi estovaven les pells i ja em va sobtar veure la bassa d'assaonar plena com feia temps que no s'omplia. I ens vam discutir. I tant que ens vam discutir !! Li vaig dir que res del món faria que me'n separes d'ella. Que l'estimava perdudament i que contra això no si podia lluitar. I ell enfurit, fora de sí, brandant un fuet, alçant-me el braç. I jo que no vaig veure el terra relliscós de la vora de la bassa i ell em va clavar un cop de puny i em va empènyer. I jo, perdent peu, vaig caure d'esquena a la bassa i em vaig donar un cop tan fort que vaig perdre el coneixement. I ell amb la perxa de furgar les pells m'enfonsava més i més i jo sense aire, sense consciència, em moria. I vaig pensar en aquell moment que mai més la tornaria a veure.

I ara, des de l'altra banda de la vida me la miro i amb llàgrimes als ulls la veig posar flors, com cada any, gladiols i poms d'hortènsia per la creu que duu el meu nom, la que ella va fer posar a desgrat de son pare, a l'altre banda del riu, sota el roure amb els nostres noms gravats, on ens vam prometre amor etern. ■

Senyeres

Rotonda de l'antiga carretera N-II Igualada

Ramon Serra Llacuna

Una rambla substitueix part de l'antiga carretera N-II a Igualada

Una part de l'antiga carretera N-II que creuava Igualada fa anys ha quedat substituïda per una rambla peatonal. El vial, d'aproximadament mig quilòmetre, va des de l'avinguda Andorra fins la carretera de Manresa i va costar més d'un milió d'euros. Aquesta rambla és només una part del projecte complet que acabarà comunicant, si la crisi ho permet, els diversos serveis de la zona nord de la ciutat, entre ells els nous centres educatius per un extrem i l'Hospital General d'Igualada per l'altre. Aquest projecte vol promoure una mobilitat alternativa al vehicle privat, amb voreres amples per circular a peu o en bicicleta. *www.324.cat* ■

Transports

ALSA

Telèfon: 902 42 22 42
Web: www.alsa.es

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada	Barcelona
08:14 h	08:27 h	08:38 h	09:45 h
18:20 h	18:36 h	18:54 h	20:00 h

Igualada - Calaf

Barcelona	Igualada	Copons	Calaf
07:30 h	08:27 h	08:48 h	09:01 h
15:00 h	15:57 h	16:18 h	16:31 h

Hispano Igualadina - Monbus

Telèfon: 902 29 29 00
Web: www.igualadina.com

De dilluns a divendres

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
06:40 h	06:50 h	07:13 h	07:15 h
10:30 h	10:45 h	10:58 h	11:00 h
13:45 h	14:00 h	14:13 h	14:30 h

Igualada - Calaf

Igualada E.	Igualada H.	Copons	Calaf
09:30 h	09:34 h	09:47 h	9:57 h
11:15 h		11:32 h	11:42 h
18:00 h		18:17 h	18:27 h

ACTUA-LITZAT

Dissabtes

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
8:00 h	8:15 h	8:33 h	8:35 h
15:15 h	15:27 h	15:38 h	15:40 h

Igualada - Calaf

Igualada C.	Igualada E.	Av. Barcelona	Igualada H	Copons	Calaf
12:00 h	12:10 h	12:12 h	12:14 h	12:27 h	12:37h
	18:45 h			19:15 h	19:30h

Taxis

Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n
Servei Taxi 24 hores: Ricard Tomas, Tel. 609 47 82 19

No callis, mulla't **i digues-hi la teva!**
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...

I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

Horari atenció públic ajuntament
de dilluns a divendres de 9 h. a 13 h.
dijous tancat

www.copons.net

Menú migdia

Servei de menú diari

L'Ajuntament de Copons inicia el servei de menú migdia per a qualsevol persona resident al poble. Aquest servei està pensat, principalment, per a les persones amb la seva autonomia limitada, encara que tothom pot fer-ne ús.

Per més informació dirigir-se a l'ajuntament.

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons info@copons.net	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistenta Social	93 809 08 80
Servei de Podologia: Judit Muns	637 94 38 76
Àrea Sanitaria Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Avaries gas / Insmagas	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Correus	93 869 85 94
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	647 36 42 76
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52

Establiments i empreses

Tot Circ info@totcirc.com	938 090 081 686 837 225
Queviures Mas	938 090 002
Fleca Lliró	938 090 075
Brodats Sala Farré SCP	938 090 027
Escorxador, Closa i Fills	938 090 036
Fusteria Josep Tomàs | Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	938 090 093 655 813 952
Bar Piscina de Copons	938 090 841
Centre Dankaes	650 463 834
Autoreparacions Lliró	609 590 450
CatPaintball	629 064 539

Constructors:

Rafael Solé	699 294 732
Francesc Pascual	636 412 160

Ramaders:

Cal Torra de la Masia	938 090 187
Antoni Marimon	699 775 580
Manel Marimon	686 617 457
Granja Argullol	938 090 032

Cal Brufau. Ceferino Lliró

Barraca Pla d'en Batlle, gran tamisada

Dalt al Pi trillant. Joan Bertran

Segadora. Josep Marcé

Segadora. Josep Marcé

Cal Puig

CEDIDES ARXIU MEMORAL